

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Datum 3 november 2025

Betreft Reactie op brief 'Verhouding landelijke beëindigingsregelingen en de Wet
dieren'

Ons kenmerk
DGA-DAD / 101755030

Uw kenmerk
178342

Geachte Voorzitter,

In uw brief van 7 oktober 2025, met kenmerk 178342, verzoekt u mij om in te gaan op enkele vervolgvragen naar aanleiding van mijn brief van 30 juni 2025. Met deze brief ga ik in op het verzoek over de beantwoording van de vragen over de handelingsvrijheid van het bevoegd gezag en de waar te nemen effecten van de Landelijke beëindigingsregelingen veehouderijlocaties (hierna: Lbv-regelingen).

In uw brief vraagt u naar de wijze waarop gewaarborgd is dat de toepassing van het beleid in verschillende gemeentes, in vergelijkbare situaties, niet tot andere besluiten leidt en of het duidelijk is voor het bevoegd gezag op basis van welke criteria zij een besluit voor een nieuwe bedrijfsactiviteit moeten nemen. Voor beide vragen geldt dat provincies en gemeenten, ieder vanuit hun eigen rol en bevoegdheid voor de fysieke leefomgeving, beslissen welke andere activiteiten er mogelijk zijn en toegestaan zijn op een beëindigde veehouderijlocatie. Vanuit de Lbv-regelingen geldt enkel de voorwaarde dat maximaal 15% van de oorspronkelijk toegestane stikstofemissie door het bevoegd gezag vergund mag worden voor een andere economische activiteit. Het verduidelijken van criteria is niet nodig, omdat de besluitvorming door het bevoegd gezag over nieuwe bedrijfsactiviteiten voor deelnemers aan beëindigingsregelingen niet afwijkt van de procedures die normaal ook gevolgd worden.

Verder vraagt u naar de duur van het proces van aanvraag tot aan het stoppen van de bedrijfsactiviteiten. Dit proces bestaat uit een aantal verschillende stappen die elk een eigen maximale termijn hebben. Na het indienen van een aanvraag heeft RVO maximaal 16 weken de tijd om een volledige aanvraag te beoordelen. In het geval dat dit leidt tot een toekenningsbeschikking zal de ondernemer binnen een termijn van maximaal 6 maanden na de subsidieverlening overeenkomst moeten ondertekenen en aan RVO opsturen. Vanaf het moment dat de overeenkomst is ondertekend geldt een maximale termijn van 12 maanden waarbinnen aan de eerste serie vereisten moet worden voldaan voor het onomkeerbaar sluiten van de veehouderijlocatie. Het gaat hierbij onder andere om het afvoeren van de dieren en de mest en het laten doorhalen van het productierecht. Met deze stappen wordt de productie stilgelegd en stopt de stikstofemissie. In de laatste fase van het subsidietraject moet de ondernemer onder andere de productiecapaciteit slopen. Dit moet binnen 28 maanden na het

ondertekenen van de overeenkomst voltooid zijn, waarna de ondernemer het verzoek tot subsidievaststelling kan indienen. Het gehele subsidietraject van aanvraag tot subsidievaststelling duurt dus maximaal (circa 4 + 6 + 28=) 38 maanden, maar kan afhankelijk van de snelheid waarmee de veehouder aan de vereisten kan voldoen ook korter duren.

Ten slotte vraagt u of er al cijfers bekend zijn over de effecten van de Lbv-regelingen op de stikstofemissiereductie en wat dit mogelijk betekent voor de instandhoudings- en verbeterdoelen van Natura 2000-gebieden. De daadwerkelijke effecten van de Lbv-regelingen zullen pas duidelijk zijn nadat de laatste subsidie definitief is vastgesteld. Dit is immers het moment dat alle subsidieontvangers aan de vereisten van de regelingen hebben voldaan en dus alle deelnemende veehouderijlocaties onomkeerbaar zijn gesloten. Eerder heb ik de Tweede Kamer bij brief¹ van 31 maart jl. geïnformeerd over de ambtelijke inschatting van de potentiële stikstofemissiereductie op basis van de, op de peildatum, nog lopende aanvragen. Daarnaast ben ik bezig met de uitvoering van de, door de Tweede Kamer, aangenomen Motie Nijfhof-Leeuw². Met deze motie wordt de regering verzocht om, onder andere, de reductie van stikstofemissies in kaart te brengen. Hierover heb ik de Tweede Kamer geïnformeerd in mijn brief³ van 19 september jl. In de brief meld ik dat RVO aan een rapportagesysteem werkt met als doel om inzicht te geven in de stikstofemissie, -depositie en dieren aantallen. Deze gegevens zijn naar verwachting in het vierde kwartaal van 2025 beschikbaar.

Hoogachtend,

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

¹ Kamerstuk 35 334, nr. 358

² Kamerstuk 33 037, nr. 590

³ Kamerstuk 35 334, nr. 415

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

TER BESLISSING

Datum

20 oktober 2025

Kenmerk

DGA-DAD / 101849584

Kopie aan

Bijlage(n)

1

nota
TER BESLISSING

Beslisnota bij Commissiebrief 'reactie op brief
Verhouding landelijke beëindigingsregelingen en de
Wet dieren'

Parafenroute

Response	U.S. only	U.S. and other countries
U.S. should take action	85%	75%
U.S. should not take action	15%	25%

Aanleiding

Naar aanleiding van uw brief aan de Eerste Kamer van 30 juni 2025 waarin u vragen beantwoordt over het doorstartverbod in de Lbv en Lbv-plus zijn er bij brief van 7 oktober 2025 vervolgvragen gesteld door de Eerste Kamer. Met bijgevoegde brief geeft u antwoord op de vervolgvragen van de Eerste Kamer.

Geadviseerd besluit

U kunt de bijgevoegde brief ondertekenen.

Kernpunkte

- Tijdens het schriftelijk overleg van 23 september jl. heeft de fractie van de VVD aangegeven inbreng voor nader schriftelijk overleg te leveren. Dit naar aanleiding van uw brief van 30 juni waarin u ingaat op eerder gestelde vragen over het doorstartverbod in de Lbv en Lbv-plus.
- Met deze brief beantwoordt u de vervolgvragen over de handelingsvrijheid van het bevoegd gezag en de waar te nemen effecten van de Lbv-regelingen.
- Er is verzocht om binnen 4 weken na dagtekening van de brief een reactie te geven, wat betekent dat de brief vóór 4 november verzonden moet worden.